

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 008167 12 Кж 3
Бања Лука, 06.9.2012. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Горане Микеш и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа уз учешће записничара Мире Мачкић, у кривичном предмету против оптужених Р. Т. и Д. С., због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучујући о жалбама браниоца оптуженог Р. Т., адвоката М. Ћ. из Б. Л. и оптуженог Д. С., адвоката Т. К. из Т., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 008167 11 К од 09.4.2012. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали републички тужиолац мр Ненад Врањеш, оптужени и њихови браниоци, донио је дана 06.9.2012. године,

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца оптужених Р. Т. и Д. С. и Драгослава Станића, те потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 008167 11 К од 09.4.2012. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 008167 11 К од 09.4.2012. године, оглашени су кривим оптужени Р. Т. и Д. С., због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту: КЗ СФРЈ) и осуђени на казну затвора у трајању од по 10 (десет) година, у коју је, на основу члана 50. став 1. истог Закона урачуното вријеме проведено у притвору од 20.10.2011. године, па надаље. Оптужени су обавезани да накнаде трошкове кривичног поступка у износу од 280,00 КМ, трошкове који се односе на награду и нужне издатке њихових бранилаца по службеној дужности, чији износ ће бити одређен посебним рјешењем, те паушала у износу од 150,00 КМ. Оштећена Р. П., са имовинскоправним захтјевом, је упућена на парницу.

Против наведене пресуде жалбе су, благовремено, изјавили бранилац оптуженог Р. Т., адвокат М. Ћ. из Б. Л. и бранилац оптуженог Д. С., адвокат Т. К. из Т. Жалбе су изјављене због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, и због одлуке о казни, а жалба браниоца оптуженог С. и због одлуке о трошковима кривичног поступка, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени ослободе оптужбе или да се та пресуда преиначи у одлуци о казни и оптуженима изрекну мање казне.

Битна повреда одредаба кривичног поступка, у уводном дијелу жалбе браниоца оптуженог Р. Т., наведена је као основ побијања првостепене пресуде, али у њеном образложењу нису изнесени аргументи за било који од облика тих повреда, прописаних у одредби члана 311. став 1. и 2. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53. од 11. јуна 2012. године, у даљем тексту: ЗКП РС). У суштини, жалбеним приговорима се оспорава правилност оцјене доказа и закључак побијане пресуде да је оптужени починио кривично дјело за које је том пресудом оглашен кривим, ради чега је овај суд изнесене приговоре испитао у оквиру жалбеног основа погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Аргументима изнесеним у жалби браниоца оптуженог Д. С., указује се на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС, кроз тврдњу да је првостепени суд приликом доношења побијане пресуде, повриједио одредбу члана 295. став 2. истог Закона, јер није оцјенио доказе оптужбе и одбране на начин како је то прописано овом одредбом, тако да је та пресуда, по тврдњама ове жалбе, заснована искључиво на доказима оптужбе и то исказима свједока Н. П., Р. И. и Д. У., а што се све, у коначном, негативно одразило на правилност и законитост те пресуде. Оспорава се правилност чињеничне основе побијане пресуде и закључак да је оптужени починио кривично дјело, за које се оптужницом терети.

Обе жалбе оспоравају првостепену пресуду у дијелу одлуке о казни, наглашавајући да утврђене олакшавајуће околности, првенствено протек времена и животна доб оптужених у вријеме извршења дјела, њихова неосуђиваност и друге околности, које се тичу њихових породичних и личних прилика, нису правилно цијењене приликом одмјеравања казне, тако да је та казна превише одмјерена.

Указујући на слабо имовно стање оптуженог Д. С., у жалби је предложено да се ослободи обавезе плаћања трошкова кривичног поступка.

Одговор на жалбе није поднесен.

У сједници другостепеног вијећа Врховног суда Републике Српске, браниоци оптужених су изложили жалбе, остајући код приговора и приједлога садржаних у истима, које излагање су оптужени у цјелости подржали. Републички тужилац је предложио да се жалбе одбију, као неосноване, и првостепена пресуда потврди.

Испитујући побијану пресуду у дијелу који се побија жалбама, у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Неосновани су аргументи изнесени у жалби браниоца оптуженог Д. С. и тврдња да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. у вези са чланом 295. став 2. ЗКП РС.

Наиме, из образложења побијане пресуде, произилази да је првостепени суд детаљно анализирао и оцијенио, са аспекта садржаја и вриједносног значаја, исказе свједока оптужбе, Н. П., Р. И. и Д. У. и свједока одбране, М. М. и М. Т., а затим њихове исказе довео у везу са налазом и мишљењем вјештака оптужбе др Ж. К. и одбране др Н. З. Р., те материјалним доказима, прибављеним приликом увиђаја на лицу мјеста и касније у поступку. Сваки од тих доказа првостепени суд је оцијенио појединачно и у међусобној повезаности, управо на начин како то захтјева одредба члана 295. став 2. ЗКП РС.

Надаље, аргументима изнесеним у обе жалбе, не може се оспорити правилност чињеничних утврђења и ваљаност разлога датих у побијаној пресуди за закључак да су оптужени, критичног дана, за вријеме оружаног сукоба у Босни и Херцеговини, у Градишци, лишили живота два цивилна лица, брачни пар Ф. и Р. Ш., на начин чињенично описан у изреци побијане пресуде, и тиме починили кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ, за које су том пресудом оглашени кривим.

Са аспекта садржаја, искази свједока Н. П., Р. И. и Д. У., су сагласни о битним околностима критичног догађаја и доследни у тврдњи да су се оптужени, критичне вечери из угоститељског објекта Ц. О. у Г., у којем су били сви заједно, упутили кући оштећених, која се налази у непосредној близини тог објекта (удаљена око 50 метара), да су чули галаму, а након повратка видјели на мајицама оптужених (бијеле боје) трагове крви, да су оптужени рекли да су убили двоје људи и запалили кућу, како би прикрили трагове. Ови искази су потврђени објективним доказима, записником о увиђају, записником о обдукцији лешева у којем су констатоване резне ране на врату оба леша са закључком да је смрт последица пресецања за живот важних органа на врату код оба леша, те записником ватрогасне јединице Г. о интервенцији приликом гашења пожара у кући оштећених, а у вези са тим и Извјештајем ЦЈБ Б. Ј. са мишљењем републичког инспектора за заштиту од пожара и експлозија, да је пожар изазван намјерно и проузрокован паљењем лако горивих материјала.

Наведени докази, и по оцјени овог суда, представљају ваљану основу за закључак да су оптужени извршили предметно кривично дјело, а разлике у исказима ових свједока, из истраге и на главном претресу, које потенцирају обе жалбе, оспоравајући тиме правилност чињеничних утврђења, правилно оцијењује првостепени суд у закључку да се те разлике односе на одређене чињенице које нису од одлучног значаја и не доводе у сумњу вјеродостојност тврдњи ових свједока у погледу идентитета оптужених као извршилаца овог дјела, те других околности у вези са конкретним дјелом. Слиједом тога, вјеродостојност и вриједносни значај исказа ових свједока, дакле и исказа свједока Д. У., супротно жалбеним тврдњама, не може се довести у сумњу аргументима из тих жалби, посебно имајући у виду налаз вјештака одбране др Н. З. Р., са изложеним мишљењем да перцепција догађаја из прошлости код овог свједока, и поред утврђених психичких обољења, није нарушена, и да током психијатријског прегледа код њега нису нађени елементи у смислу констатације „да је склон измишљању“.

Надаље, и поред тога што обдукција тијела оштећених није извршена, утврђења побијане пресуде у погледу узрока смрти оштећених, не могу се оспорити жалбеним приговорима. Ово ради тога што се вјештак др Ж. К. у налазу и изнесеном мишљењу, заснованом на записнику о прегледу лешева и фотодокументацији лица мјеста, са потпуном сигурношћу није могао изјаснити само о чињеници да ли су оштећени заживотно или постмортално доспјели у пламен али не и у погледу средства и начина повређивања, појашњавајући, да се, у конкретном случају, ради о повредама у виду пресецања великих крвних судова предјела врата када долази до масивног спољног крварења и веома брзог искрварења из пресјечених великих крвних судова, а затим и смрти.

Све ове доказе, те исказе свједока одбране М. М. и М. Т., који су сагласно изјавили да познају оптужене али да им у вези са критичним догађајем није ништа познато, првостепени суд је савјесно и правилно цијенио, појединачно и у међусобној повезаности па се правилност такве оцјене, а у вези са тим и ваљаност датих разлога за одлучне чињенице, не може се оспорити жалбеним приговорима.

Ради тога су без основа жалбени приговори и тврдња да нема доказа да су оптужени, као саизвршиоци, починили кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ, на начин како је то описано у изреци побијане пресуде.

Овај суд је испитао побијану пресуду у одлуци о казни, налазећи да је првостепени суд правилно утврдио све околности, прописане у одредби члана 41. став 1. КЗ СФРЈ, које су од значаја за висину казне и дао им правилан значај. Разлоге за такав закључак, дате у образложењу побијане пресуде, као ваљане, овај суд прихвата у цјелости, налазећи да је казна затвора изречена том пресудом, у трајању од по 10 (десет) година, одмјерена у законом прописаним границама за почињено кривично дјело те уз правилну оцјену свих утврђених олакшавајућих околности које се наглашавају у жалбама, а односе се на личне и породичне прилике оптужених. Осим тих околности, правилно је првостепени суд цијенио, као отежавајуће околности, и о томе дао ваљане разлоге, начин на који су оптужени лишили живота двије старијих и немоћних лица, Р. Ш. (84 године) и његову супругу Ф. (80 година), у њиховој породичној кући, коју су након извршења дјела запалили.

Цијенећи наведено, без основа су жалбени приговори, којима се у овом сегменту одлуке о казни, оспорава правилност и законитост побијане пресуде.

Како бранилац оптуженог Д. С., у жалби, те у поступку пред првостепеним судом, није пружио доказе да би плаћањем трошкова кривичног поступка било доведено у питање издржавање оптуженог или лица којег је дужан да издржава, то овај суд, у смислу одредбе члана 99. став 4. ЗКП РС, није прихватио, као основан, приједлог да се оптужени ослободи обавезе плаћања трошкова кривичног поступка, наведених као у изреци побијане пресуде.

Из наведених разлога, жалбе браниоца оптужених нису основане, па је примјеном члана 327. ЗКП РС, одлучено као у изреци ове пресуде.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
др Вељко Икановић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић